

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľovi A. H., ktorý sa narodil X, naposledy býval v B., a zomrel X, za účasti dedičov 1/ M. H., bývajúceho v B., 2/ D. S., rod. H., bývajúcej v B., 3/ R. H., bývajúceho v B., 4/ M. H., bývajúcej v B., dedičov 3/ a 4/ zastúpených JUDr. M. Ď., advokátom v B., vedenej na Okresnom súde v Bratislave I pod sp. zn. 1 D 49/2005, D not. 20/2005, o dovolaní dedičov 3/ a 4/ a dovolaní Ing. E. H., bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. M. Ď., advokátom v B., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2007 sp. zn. 13CoD 123/07, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie dedičov 3/ a 4/ a dovolanie Ing. E. H. o d m i e t a .

Dedičom 1/ a 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislave I (súd prvého stupňa) uznesením z 20. júna 2007 sp. zn. 1 D 49/2005, D not. 20/2005 určil cenu majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve poručiteľa s pozostalou manželkou A. H., rod. N., v nadväznosti na dohodu, ktorú uzavreli dedičia a pozostalá manželka A. H. o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, určil všeobecnú cenu majetku poručiteľa, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva, schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva, priznal súdnej komisárke JUDr. K. P. odmenu za prejednanie dedičstva a rozhodol o súdnom poplatku.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podali odvolanie dedičia 3/ a 4/ - R. H. a M. H.; odvolanie podala aj pozostalá manželka A. H..

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) uznesením z 28. septembra 2007 sp. zn. 13CoD 123/07 odvolanie dedičov R. H. a M. H. a aj odvolanie pozostalej manželky A. H. proti uvedenému uzneseniu súdu prvého stupňa odmietol a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak po zistení, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bolo doručené JUDr. M. Ď., právnenému zástupcovi dedičov R. H. a M. H. 28. júna 2007, že odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa bolo podané na poštu 16. júla 2007, teda po uplynutí pätnásťdňovej lehoty na podanie odvolania s tým, že pätnástym dňom bol 13. júl 2007, ktorý deň bol piatok, riadny pracovný deň. Ďalej uviedol, že zástupkyňa A. H., D. S. bolo prvostupňové rozhodnutie doručené 3. júla 2007, že pätnásťdňová lehota na podanie odvolania preto uplynula 18. júla 2007, ktorý deň bola streda, riadny pracovný deň; odvolanie, ktoré bolo podané na poštu 20. júla 2007, je odvolaním podaným po uplynutí lehoty na odvolanie. Právne vec posudzoval so zreteľom na § 57 ods. 3, § 204 ods. 1 prvú vetu a § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Výrok o trovách odvolacieho konania oprel o ustanovenie § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali dedičia 3/ a 4/ dovolanie, v ktorom uviedli, že ich odvolanie nemal odvolací súd odmietnuť ako oneskorené, lebo odvolanie podali 13. júla 2007, ako to dokladá podací listok. Vytýkali odvolaciemu súdu, že dôsledne nezisťoval skutočnosti rozhodujúce pre spravodlivé posúdenie veci aj napriek tomu, že boli tvrdené a na ich preukázanie boli navrhnuté dôkazy, a uspokojil sa iba povrchnými a okrajovými dôkazmi. Dovolatelia žiadali, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie aj Ing. E. H., bývajúca v Bratislave, ktorá navrhla zrušiť napadnuté uznesenie ako aj predchádzajúce mu uznesenie súdu prvého stupňa sp. zn. I D 49/2005, D not. 20/2005 a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. Namietala, že súd vo svojom rozhodnutí neakceptoval jej pohľadávky prihlásené do dedičstva 28. novembra 2005 (týkajúce sa garáže a motocykla), že nebola prejednaná ďalšia garáž, o ktorej sa v čase dedičského konania vedelo, že v uznesení sp. zn. I D 49/2005, D not. 20/2005 z 20. júna 2007 je nesprávnosť uvedených lehôt, že vnuci poručiteľa R. H. a M. H. nedostali im patriaci podiel, že ich odvolanie bolo včas podané na poštu a že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nebolo jej doručené.

Dedič M. H. vo svojom vyjadrení uviedol, že nesúhlasí so zrušením spomenutých uznesení.

Dedička D. S. vo svojom vyjadrení poukázala na uzavretú dedičskú dohodu.

Dedičia R. H. a M. H. súhlasili s podaným dovolaním ich matky pani Ing. H. H.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr (pred tým, než by sa napadnutým rozhodnutím krajského súdu zaoberal z hľadiska jeho vecnej správnosti), či dovolanie dedičov 3/ a 4/ bolo podané v zákonom určenej lehote.

Z ustanovenia § 240 ods. 1 prvej vety O.s.p. vyplýva, že účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni.

Zmeškanie lehoty uvedenej v odseku 1 nemožno odpustiť. Lehota je však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na odvolacom alebo dovolacom súde (§ 240 ods. 2 O.s.p.).

Z ustanovenia § 57 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

V prejednanej veci uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2007 sp. zn. 13CoD 123/07 nadobudlo právoplatnosť 18. januára 2008, jednomesačná lehota na podanie dovolania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) uplynula 18. februára 2008 (pondelok), ktorý je posledným

dňom jednomesačnej lehoty. Pokiaľ dedičia 3/ a 4/ podali svoj opravný prostriedok (dovolanie) z 1. marca 2008 osobne na dovolacom súde 3. marca 2008 (porovnaj č.l. 297 spisu), ich dovolanie bolo podané oneskorene.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky oneskorene podané dovolanie dedičov 3/ a 4/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2007 sp. zn. 13CoD 123/07 podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nesmel sa zaoberať otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

K tomu, aby dovolanie malo právne účinky a aby na jeho základe vznikli procesné vzťahy, musí vyhovovať požiadavkám, ktoré ustanovuje Občiansky súdny poriadok. Ten v ustanovení § 240 ods. 1 prvá veta stanovuje, že subjektom legitimovaným na podanie dovolania je účastník. Na podanie dovolania je teda procesne legitimovaný subjekt, ktorý bol účastníkom konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozhodnutím odvolacieho súdu (porovnaj text uvedeného ustanovenia „účastník môže podať dovolanie...“).

Účastníkmi konania o dedičstve sú podľa § 175b O.s.p. tí, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú poručiteľovými dedičmi, a ak takých osôb niet, štát. Poručiteľov veriteľ je účastníkom konania v prípade § 175p, v prípade, keď sa vyporiadava jeho pohľadávka, a pri likvidácii dedičstva. V konaní podľa § 175h ods. 2 je účastníkom konania iba ten, kto sa postaral o pohreb.

V zmysle vyššie uvedeného zákonného ustanovenia nie je poručiteľov veriteľ účastníkom každého konania o dedičstve.

V prejednávanej veci, ako vyplýva z obsahu spisu, je nepochybné, že nedošlo k dohode o prenechaní predĺženého dedičstva veriteľom na úhradu dlhov (§ 175p O.s.p.) a že nebola ani nariadená likvidácia dedičstva (§ 175t až § 175v O.s.p.).

Pokiaľ veriteľka poručiteľa „prihlásila“ pohľadávku do dedičstva, táto by sa musela stať predmetom vyporiadania, inak sa veriteľka poručiteľa nemôže pokladať za účastníka konania o dedičstve. O spomenuté vyporiadanie pohľadávky, ktoré zakladá účastníctvo

veriteľa v konaní o dedičstve, ide len v prípade, ak sa dedičia dohodli, že budú zodpovedať za dlhy poručiteľa inak (odchylné), než uvádza ustanovenie § 470 Občianskeho zákonníka, a s touto dohodou súhlasil aj veriteľ; účasť veriteľa sa v takom prípade obmedzí na tú časť konania, v ktorej sa vyporiadava dlh voči poručiteľovi (porovnaj k tomu ustálenú súdnu prax ako aj príslušnú odbornú literatúru, napr. R 58/1965; R 63/1972; R 48/1975; Zborník IV bývalého Najvyššieho súdu, str. 751-752; R 19/1988; rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky zo 17. februára 2005 sp. zn. 32 Odo 246/2003, zo 16. decembra 2010 sp. zn. 33 Cdo 1636/2008; Jaroslav Krajčo a kolektív Občiansky súdny poriadok, I. diel, Komentár, Bratislava 2010, str. 689; Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občianský soudní řád I, Komentář, C. H. Beck, Praha 2009, 1. vydanie, str.1193; Jiří Švestka, Jiří Spáčil, Marta Škárová, Milan Hulmák a kolektív, Občianský zákoník II. Komentář, C. H. Beck, Praha 2008, 1. vydanie, str. 1268-1269). Ani o tento prípad účasti Ing. E. H. ako veriteľky poručiteľa, ako dokladá obsah spisu, však v danej dedičskej veci nešlo.

Z citovaných ustanovení teda účastníctvo Ing. E. H. v konaní o dedičstve po poručiteľovi A. H., ktorý zomrel X, nemôže vyplývať.

Dovolací súd z týchto dôvodov odmietol dovolanie Ing. E. H. proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. ako dovolanie toho, kto na dovolanie nie je oprávnený (ako subjektu, ktorý nemal procesné postavenie účastníka konania v konaní o dedičstve a preto nebol ani oprávnený na podanie dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2007 sp. zn. 13CoD 123/07).

Pri rozhodovaní o náhrade trov dovolacieho konania vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky z ustanovení § 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., dedičom 1/ a 2/ náhradu týchto trov však nepriznal, pretože náhradu si neuplatnili (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: *Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.*

V Bratislave 6. novembra 2012

Za správnosť :

Hrčková Marta

*JUDr. Milan D e á k, v. r.
predseda senátu*